

Katarzyna Płonka-Bielenin¹

Sprawozdanie. Uroczystość nadania Tytułu Honorowego Profesora Euroazjatyckiej Akademii Prawa im. D.A. Kunayeva w Ałmacie Profesorowi Andrzejowi Bisztydze, Ałmata, 27 września 2018 r., Euroazjatycka Akademia Prawa im. D.A. Kunayeva w Ałmacie

W dniu 27 września 2018 r. dr hab. Andrzej Bisztyga prof. GWSH, prof. UZ został uhonorowany zaszczytnym tytułem Honorowego Profesora Euroazjatyckiej Akademii Prawa im. Kunayeva w kazachstańskiej Ałmacie.

Euroazjatycka Akademia Prawa im. Kunayeva jest cieszącą się uznaniem uczelnią, otwartą na współpracę zwłaszcza z europejskimi ośrodkami naukowymi i akademickimi. Prowadzone są w niej badania nad prawem europejskim oraz nad systemami prawnymi państw europejskich. Wielu absolwentów Akademii pełni znaczące funkcje w organach władzy sądowniczej, wykonawczej oraz w służbie dyplomatycznej.

Tytuł Honorowego Profesora Euroazjatyckiej Akademii Prawa im. Kunayeva w Ałmacie został przyznany Profesorowi Andrzejowi Bisztydze w uznaniu naukowych dokonań w obszarze prawnoporównawczych badań nad historią państwa oraz nad prawem konstytucyjnym Polski i Kazachstanu, zasług w rozwijaniu naukowej współpracy między polskimi a kazachstańskimi, prawniczymi ośrodkami akademickimi oraz za upowszechnianie wiedzy o prawie europejskim. Podstawą nadania Profesorowi Andrzejowi Bisztydze ty-

---

¹ ORCID ID: 0000-0003-4208-5172, doktor, Katedra Prawa i Administracji Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa w Katowicach. E-mail: dariuszbielenin@wp.pl.

tułu Honorowego Profesora Euroazjatyckiej Akademii Prawa im. Kunayeva była uchwała rozszerzonego składu Rady Naukowej Akademii z 27 września 2018 r. Podczas uroczystości nadania Profesora Andrzeja Bisztydze uczelnianego zaszczytu, obok dokumentu potwierdzającego nadanie godności Profesora obdarowano strojem narodowym – czopaniem.

Uroczystą laudację na cześć Profesora Andrzeja Bisztygi wygłosił JM Rektor Akademii oraz Akademik wyższej szkoły Republiki Kazachstanu Profesor Omerali Shakarapuly Zhalairi. Przedstawił on sylwetkę Profesora Andrzeja Bisztygi, który pełni funkcję Kierownika Katedry Prawa Konstytucyjnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Kierownika Katedry Prawa i Administracji w Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej im. Wojciecha Korfańtego w Katowicach. Jest także ekspertem prawnym organów i instytucji władzy publicznej w Polsce, członkiem kilku towarzystw naukowych oraz kilkunastu redakcyjnych kolegów prawniczych periodyków naukowych w Polsce, Niemczech, Czechach, Rumunii, Ukrainie, Turcji oraz w Kazachstanie (*Wiestnik Żetysuskowo Gosudarstwiennowo Uniwersitieta im. I. Żansugurowa w Tałdy Korganie*). JM Rektor przybliżył tematykę prac uhonorowanego.

W zakresie naukowych zainteresowań uczonego od lat sytuuje się – obok problematyki zasad naczelnych konstytucji oraz konstytucyjnego statusu jednostki i gwarancji tego statusu – system konstytucyjny Republiki Kazachstanu wraz z jego doktrynalnymi i politologicznymi podstawami (dla przykładu: *Doświadczenia ustawodawcze Polski i Kazachstanu w zakresie polityki samorządowej i mniejszości narodowych, Законодательный опыт Польши и Казахстана в области политики самоуправления и национальных меньшинств*, red. A. Bisztyga, P. Zientarski, Toruń 2015, ss. 235; *Pozycja ustrojowa, organizacja i kompetencje Rady Konstytucyjnej Republiki Kazachstanu*, „Przeгляд Prawa Konstytucyjnego” 2014, nr 2, ss. 41–55, *Polska – Kazachstan. Wybrane zagadnienia ustrojowe, społeczne i edukacyjne*, red. A. Bisztyga, P. Zientarski, Toruń 2017, ss. 270). Profesor Andrzej Bisztyga bada zarówno współczesne kazachstańskie regulacje konstytucyjne, jak i historyczne źródła prawa ustrojowego Kazachów, starając się nawiązywać do szczytnych osiągnięć takich polskich badaczy kazachskiego prawa zwyczajowego jak Seweryn Gross, Karol Gutkowski czy Andrzej Szerszeniewicz. W swoich wystąpieniach poświęconych kazachstańskim zagadnieniom ustrojowym Profesor akcentuje znacze-

nie badań prowadzonych przez Zakład Badań Wschodnich Instytutu Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, których efekty pozwalają i warunkują pewniejsze wkroczenie w obszar badań nad prawem Kazachstanu.

Profesor Andrzej Bisztyga wskazuje, że dla rozwoju nowożytnego, kazachstańskiego konstytucjonalizmu istotne znaczenie miał okres kształtowania się, a później panowania władzy radzieckiej. Podkreśla on również, że krótka historia rosyjskiego konstytucjonalizmu (1905–1917), w której mieli udział także przedstawiciele inteligencji kazachstańskiej (w tym jako deputowani do Dumy Państwowej Imperium Rosyjskiego), stanowiła czas „swoistej nauki”, i to zarówno w wymiarze pozytywnym, jak i negatywnym. Historia myśli niepodległościowej w okresie radzieckiej władzy to przecież obszar problematyki słabo dotąd zbadanej, nie tylko w Kazachstanie, ale także w Polsce i Rosji. Uczony podkreśla, że proces przemian wewnętrznych w państwie związkowym, zmierzający do tzw. „zaprowadzenia radzieckiego Kazachstanu” stał się zarazem czasem pierwszej tak intensywnej, a jednocześnie edukującej konfrontacji ustrojowych idei, prowadzącej do ustanowienia pierwszej w nowożytnym tego słowa znaczeniu, konstytucji pisanej (*Historyczny rys konstytucjonalizmu w Kazachstanie*, [w:] *Społeczeństwo i prawo w państwach azjatyckich*, red. J. Marszałek-Kawa, M. Bidziński, Toruń 2016, s. 14–16).

Profesor jest redaktorem naukowym oraz autorem publikacji poświęconych zagadnieniom ustrojowym Republiki Kazachstanu. Publikuje na ten temat w Polsce i w Kazachstanie w językach polskim, rosyjskim i angielskim. Jest także gościnnym wykładowcą na Uniwersytecie imienia Toraygyrova w Pawłodarze (2013), na Uniwersytecie Żansugurova w Tałdy Korganie (2014) oraz w Euroazjatyckiej Akademii Prawa im. Kunayeva w Ałmacie (2018) – wcześniejszym Uniwersytecie im. Kunayeva.

Dorobek naukowy Profesora Andrzeja Bisztygi potwierdzony jego zaangażowaniem w rozwój współpracy naukowej między polskimi a kazachstańskimi ośrodkami naukowymi dostarczył uzasadnienia dla nadania profesorowi tytułu Honorowego Profesora Akademii. W ostatnim czasie szczególnie dużo uwagi w swych badaniach poświęca ustrojowym aspektom prawa samorządu terytorialnego. We współczesnym Kazachstanie nie funkcjonuje samorząd terytorialny w jego europejskim rozumieniu, stąd Profesor Andrzej Bisztyga stara się przybliżyć polskie dokonania w tym zakresie z ambicją zaszczepienia na kazachstańskim gruncie polskich wzorców terytorialnej samorządności.

Andrzej Bisztyga jest także animatorem współpracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej między polskimi a kazachstańskimi ośrodkami naukowymi, uważając ten kierunek współpracy za historycznie uzasadniony i naturalny. Kazachstańscy naukowcy – prawnicy, reprezentujący różne ośrodki naukowe Republiki Kazachstanu są zapraszani przez Profesora Andrzeja Bisztygę na naukowe konferencje do Polski, w tym na cykliczną, porównawczą konferencję poświęconą ochronie praw człowieka w różnych częściach świata, dorocznie organizowaną w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej. Inicjuje on także przyjazdy kazachstańskich studentów na studia i kursy do polskich ośrodków akademickich, uzyskując dla tych inicjatyw wsparcie Ambasady Republiki Kazachstanu w Warszawie i samego Ambasadora Margułana Baimukhana.

Uroczystości towarzyszyły także inne wydarzenia naukowe. Jednym z nich był cykl wykładów Profesora Andrzeja Bisztygi na temat wpływu prawa europejskiego na konstytucyjny porządek Rzeczypospolitej Polskiej oraz teoretyczne i doktrynalne podstawy samorządu terytorialnego w Europie. Wykłady te cieszyły się dużym zainteresowaniem nie tylko w środowisku naukowym Aumaty, ale także wśród studentów oraz mieszkańców miasta. Dlatego też ukazały się drukiem w lokalnej prasie. Kolejnym wydarzeniem było spotkanie z Prorektorem EAP Profesorem Gulnar Alibayevą oraz z pracownikami naukowymi Katedry Prawa Konstytucyjnego Akademii, kierowanej przez Profesor Kabdulsamicha Koshekovich.